DIN ISTORIA SPORTURILOR DE IARNĂ

BOB

În localitatea Heinola din Finlanda de sud, a fost descoperită o sanie — strămoşul bobului de azi — ce datează din mileniul 7 î.e.n.

■

Campionatele mondiale de bob au fost inaugurate în anul 1924. În acelaşi an, bobul de patru persoane a fost inclus pentru prima oară la Jocurile Olimpice de iarnă de la Chamonix.

■

Bobul de două persoane a fost introdus abia la a treia ediţie a Jocurilor Olimpice de iarnă de la Lake Placid, S.U.A., în anul 1932.

■

Bobul de o singură persoană, skeletonul, ca probă sportivă, datează din anul 1892, iar recordul de viteză (pe pirtia de la St. Moritz) a fost stabilit în anul 1965 de italianul Nino Bibbia, cu timpul de 54,67 secunde. Distanţa parcursă : 1100 metri.

■

La bobul de patru, numai două ţări au reuşit să cîştige titlul olimpic de cîte trei ori : Statele Unite în anii 1928, 1932 şi 1948, şi Elveţia în anii 1924, 1936 şi 1956.

■

Titlul mondial la bobul de patru a fost cîştigat de opt ori de Elveţia, în anii 1924—36—39—47—54—55—56—57.

■

Titlul mondial la bobul de doi a fost cîştigat de zece ori de Italia în anii 1954—56—57—58—59—60—61—62—63—66.

PATINAJ

Primele referiri cu privire la patinaj le găsim într-o cronică daneză a anului 1134. O cronică engleză din anul 1180 ne spune că patinele se fabricau din os. Patinele metalice apar abia în jurul anului 1600.

■

Primul club de patinaj din lume a fost înfiinţat la Edinburgh, în anul 1742.

■

Primul patinoar artificial a fost construit în anul 1876, la Londra, pe terenul binecunoscutei echipe de fotbal Chelsea.

■

Cel mai mare patinoar artificial din lume a fost construit la Tokio, în anul 1960 şi are o suprafaţă de 4000 mp.

■

Campionatele mondiale de patinaj viteză au luat fiinţă în anul 1893. Numai doi sportivi au reuşit să cîştige cîte cinci titluri mondiale : norvegianul Oscar Mathisen în anii 1908—09—12—14 şi finlandezul Clas Thunberg în anii 1923—25—28—29—31.

SCHI

Cele mai vechi schiuri din lume au fost găsite pe fundul unui lac din centrul Suediei şi datează cam din anul 2500 î.e.n.

■

Prima competiţie de schi din lume a avut loc în anul 1767 la Oslo, în cadrul unei unităţi militare.

■

Primul club de schi din lume îşi fiinţă în localitatea Kianda din... Australia, în anul 1878, intitulîndu-se „The Kianda Snow Shoe Club".

■

Suedezul Sixten Jernberg este unicul schior din lume care a cîştigat patru medalii olimpice de aur (în anii 1956—60—64). În afară de aceasta, el a mai cîştigat şi trei medalii de argint şi două de bronz.

■

Campionatele mondiale de schi au fost inaugurate în anul 1931, la Mürren, în Elveţia.

■

Cele mai multe titluri mondiale la bărbaţi, şapte, au fost cucerite de austriacul Anton („Toni") Sailer care în 1956 a cîştigat toate cele patru probe, iar în 1958, trei (slalom uriaş, coborîre şi combinata alpină).

Bilanţul medaliilor

Totalizînd medaliile distribuite la cele nouă ediţii de pînă acum ale Jocurilor Olimpice de iarnă şi adăugîndu-le pe cele acordate la probele de iarnă (hochei şi patinaj artistic) desfăşurate cu prilejul jocurilor de vară din 1908 (Londra) şi 1920 (Anvers), obţinem următorul clasament (neoficial) pe ţări (cele trei coloane reprezentînd, în ordine, medaliile de aur, argint şi bronz) :

1. Norvegia	39	38	35
2. U.R.S.S.	26	16	21
3. S.U.A.	23	28	19
4. Finlanda	21	24	19
5. Suedia	21	20	19
6. Austria	16	23	19
7. Germania	15	12	10
8. Elveţia	10	9	8
9. Canada	10	4	12
10. Franţa	8	5	7
11. Marea Britanie	4	4	10
12. Italia	3	3	5
13. Olanda	1	5	1
14. Belgia	1	1	2

Urmează, doar cu medalii de argint şi de bronz : Cehoslovacia, Ungaria, Polonia, Japonia şi R.P.D. Coreeană.

CONVORBIRI CU DL. GORE

J. O. SAU REFUGIUL RAŢIUNII

Este clar — zice dl. Gore — începînd de marţea care vine voi urmări cu mare atenţie Olimpiada de la Grenoble. Şi nu numai din pricina întrecerilor. Nu numai, adică din cauza lui Jean-Claude Killy, schiorul francez de la „alpine", pe care-l vor ataca (precum pe Anquetil în Turul Franţei) o sută de slalomişti dispuşi şi, în plus, capabili, să-l detroneze acasă. Şi nu numai din pricina boberilor noştri, candidaţi, orice s-ar spune, la o medalie, cel puţin, şi măcar de bronz. Şi nu numai din cauza turneului preliminar de hochei pentru ocuparea unui loc în seria A, turneu la care participăm cu emoţie, cu înfrigurare şi cu orgoliul celor ce doresc să fie admişi în lumea mare. Deşi mă întreb, neliniştit, dacă nu-i mai cuminte să rămînem fruntaşi în satul seriei B, decît (dar să nu cobim) codaşi în oraşul A.

Dar, aşa cum începusem să spun, nu numai, şi poate că nu în primul rînd, rezultatele tehnice sînt acelea care incită curiozitatea mea de spectator al veacului. Alt rezultat mă interesează. Un rezultat pe care, de altfel, Olimpiadele de iarnă l-au obţinut (foarte ciudat fenomen) încă înainte de deschiderea Jocurilor. Dar de ce zic rezultat ? Performanţă ! Mai de seamă, mai rară şi mai dificil de dobîndit decît orice record mondial... Pentru că, cea mai mare performanţă a Olimpiadelor o constituie existenţa lor.

Într-adevăr — **a continuat dl. G., niteluş înfiăcărat** — să aduni toate, sau aproape toate ţările globului pe un spaţiu de cîţiva kilometri pătraţi sau într-o sală de patinaj (ceva mai mare decît O.N.U.), să le ţii acolo, împreună, două săptămîni închelate şi să declanşezi o întrecere care nu se preschimbă-n război — iată un record, dar nu sportiv, ci un record mondial de civilizaţie. Acest record n-a fost egalat şi, cu atît mai puţin, doborît de nici o altă activitate umană a timpului.

Diplomaţii, aceşti specialişti ai coexistenţei, n-au reuşit ! Să mai argumentez ? Adjectivele aruncate în Consiliul de Securitate de-a lungul anilor şi bombele ce le-au însoţit vorbesc atît de gramatical...

Economiştii n-au izbutit să pună la punct temeinic şi stabil nici un fel de comunitate internaţională. Vezi sfîşierile, la ordinea zilei, ale Pieţei Comune. Ca să mă limitez la un exemplu doar...

Cardiologii pun la inimă într-atîta fiecare succes al rivalilor de stadion medical, încît împotriva doctorului Barnard, de la Cap, s-au dezlănţuit mai dăunăzi atacuri grele, cîţiva profesori eminenţi demarcînd după toate regulile artei operaţiunea de transplantare a cordului şi cerînd ca al lor confrate să fie trimis în judecata forurilor de specialitate pentru aventurism şi alte lipsuri...

Nu ! Nu-i loc în lume pentru toată lumea. Cu o excepţie : lumea sportului.

I-a fost dat acestui mic univers să fie singurul depozitar al universalităţii, înfăptuite cu adevărat sub chipul Olimpiadelor. Ce victorie ! Ce fascinantă victorie a repurtat sportul asupra partenerilor săi de efort uman ! Cea mai puţin intelectuală dintre activităţile moderne s-a dovedit a fi cea mai inteligentă...

Mîine, istoricii vor vorbi despre Olimpiade ca despre un refugiu al raţiunii.

p. conf.
Al. MIRODAN

ALEXANDRU PAPANĂ POVESTEŞTE...

Cu 36 de ani în urmă, cîţiva boberi români sperau să se claseze la startul întrecerilor olimpice de la Lake Placid. Dar, *„s-au invocat hopurile materiale, s-a cîntărit greutatea unei astfel de deplasări şi speranţele păreau vrăbuşite"*.

Păreau numai, pentru că un grup de entuziaşti visa încă şi — mai mult decît atît — a reuşit să transforme visul în realitate. Printre ei un om căruia anii următori aveau să-i adauge trese de glorie : Alexandru Papană. Să-l însoţim în această „aventură olimpică" pe baza citatelor din diferite interviuri acordate şi a unor fragmente din scrisorile publicate în presa vremii :

„N-aveam fonduri şi trebuia încercat ceva. Am organizat un bal, care a avut loc la 29 noiembrie 1931 la Cercul Militar, cu destul succes moral şi material. Am apelat apoi peste tot (...). Camera, Senatul şi Aeroclubul de Albastru ne-au ajutat în limita crizei şi a posibilităţilor. Restul a trebuit să fie completat prin contribuţia fiecărui participant".

...„Cînd am ajuns la Lake Placid toţi ne luau în glumă (...) Aici, toţi concurenţii sînt aşi consacraţi şi fiecare are la activul său zeci de victorii la Chamonix, Davos, St. Moritz, în Apenini, în Tirol şi în Ho-I-Lang (Japonia). La noi se uită cu milă şi compătimire şi nu prea ne iau în serios".

...„Oricît de «olimpic» ar fi cineva, pentru a conduce un bob trebuie să treacă în primul rînd un examen medical. În afară de examinarea ochilor, inimii, tensiunii arteriale etc., concurentul trebuie băgat într-un aparat în formă de leagăn, care te smuceşte şi te învîrteşte ; dacă nu ieşi zăpăcit din el, eşti, în fine, apt pentru conducere !" ...

...„După prima pornire de sus sînt foarte optimist". Speranţele vor fi concretizate în preliminariile întrecerilor cînd echipajele româneşti bat recordurile pîrtiei Spectatorii, oficialii şi adversarii sînt uimiţi.

Din nefericire, în cadrul coborîrilor oficiale, boberii noştri nu reuşesc să... bîzîie timpurile excelente din preliminarii. Oricum, însă, locul 4 la bob 2 persoane (Papană - D. Hubert) şi locul 6 la bob 4 persoane (Papană, Alex. Ionescu, U. Petrescu, D. Hubert) confirmă valoarea sportivilor români şi anticipează victoriile din campionatele mondiale ale anilor următori (în 1933 : Papană - Hubert, iar în 1934 : Frim - Dimitrescu).

Revenind la întrecerile de la Lake Placid, trebuie să arătăm că locurile ocupate de echipajele noastre (de altfel, cele mai bune performanţe obţinute pînă astăzi la Olimpiadele de iarnă), au constituit o surpriză pentru mulţi. Papană explică, însă, foarte simplu cauzele acestei surprize : *„Făceam antrenament de la 7 dimineaţa şi pînă la 4 seara. Rămîneam, uneori, nemîncaţi, alteori, plecă autobuzul şi n-aveam cu ce ne întoarce. Noaptea calculam toate virajele, toate frînturile de linii drepte, plecarea, sistemele de bobat etc." (...)*

Rezultatele frumoase obţinute la Olimpiadă determină invitarea boberilor români la campionatele Statelor Unite şi ale Americii de Nord. În ambele competiţii, echipajul nostru de 4 obţine locul II, cu excepţionale aprecieri pentru curajul cu care străbătea pistele de gheaţă. Papană, la întoarcerea în ţară, va povesti aceste succese : *„în ultima coborîre pentru campionatul Americii, cronometrul a marcat 1' 53" 01. Echipa bobase cu o ardoare extraordinară, astfel că la sosire, cînd s-a anunţat rezultatul, miile de spectatori ne-au făcut ovaţii impresionante"*. Performanţa realizată constituia un nou record al pistei ! Urmarea acestor rezultate, *„am primit, din partea reprezentanţilor Germaniei şi Elveţiei invitaţii speciale pentru concursurile pe care le ţin în ţările respective"*.

Aşa se încheie un prim capitol din cariera celor care, plecaţi spre Lake Placid într-o *„aventură olimpică"*, băteau, de fapt, la porţile marilor performanţe, porţi care aveau să se deschidă, larg, în anii următori, în faţa curajoşilor noştri boberi...

MEZINII ŞI VETERANII OLIMPIADELOR ALBE

Corneille n-avea fireşte în vedere sportivii cînd îşi punea eroul din „Cidul" să spună vorbele care au trecut cu succes barierele a două secole : *„La valeur n'attende pas le nombre des années"*. Asaltul adolescenţei în sport ne obligă să recunoaştem tot mai des că, într-adevăr, la cei înzestraţi, valoarea nu aşteaptă vîrsta.

De mai mulţi ani, ziaristul austriac Erich Kamper culege cu perseverenţă datele necesare unor tabele statistice surprinzătoare privitoare la vîrsta participanţilor la Jocurile Olimpice. Din ultima sa lucrare, dedicată Olimpiadelor albe, aflăm cîteva curiozităţi ce merită a fi semnalate.

Pînă acum, cel mai tînăr participant la J.O. de iarnă este francezul *Alain Giletti* care, la Oslo (1952), a obţinut un remarcabil loc 7 la patinaj artistic, la vîrsta de 12 ani şi 5 luni. (Ulterior a mai participat la două ediţii şi a ocupat de fiecare dată locul 4). Învingătorul cel mai tînăr la Jocurile de iarnă este americanul *William Fiske* (16 ani şi 8 luni în 1928) din echipa de bob, probă care a dat şi pe cel mai vîrstnic învingător : elveţianul *Franz Kapus* (46 de ani şi 10 luni în 1956). Cel mai vîrstnic participant, înregistrat pînă acum, este argentineanul *Matias Stinnes* (peste 53 ani), concurent în proba de săniuţe la Innsbruck (1964).

Impresionantă este cariera altui adolescent, hocheistul elveţian *Richard (Bibi) Torriani* care, în 1928, la vîrsta de 16 ani şi 4 luni, cîştigă prima sa medalie de bronz, pentru ca a doua să-i revină exact după 20 de ani (St. Moritz, 1948). Un exemplu rar de longevitate într-un sport dur ca hocheiul pe gheaţă.

Cea mai tînără participantă la Jocurile de iarnă este concurenta engleză la patinaj artistic *Cecilia Colledge*, care, la Lake Placid (1932), nu avea decît 11 ani şi 2 luni şi care, patru ani mai tîrziu, la vîrsta de 15 ani, deţinea încă titlul de cea mai tînără competitoare cîştigătoare a unei medalii de argint. Mai există trei participante care nu au împlinit 12 ani : englezoaica *Taylor* (11 ani şi 3 luni în 1932), norvegiana atît de celebră mai tîrziu *Sonja Henie* (11 ani şi 10 luni în 1924) şi sudafricana *Matthews* (11 ani şi 10 luni în 1960).

În rîndul celor mai tinere participante la Olimpiada albă stă înscris acum şi numele unei romînce, micuţa noastră patinatoare Beatrice Huştiu. La 11 ani şi 5 luni, Beatrice debutează la Grenoble în întrecerile elitei patinajului

Dintre învingătoarele la Jocuri, cea mai tînără este componenta cuplului german la patinaj artistic *Maxi Herber* (15 ani şi 4 luni în 1936). La prima ei victorie olimpică, *Sonja Henie* era celei mai vîrstnice că : 15 ani şi 10 luni (1928).

Finlandeza *Ludovika Jakobsson* deţine recordul celei mai vîrstnice învingătoare la Jocurile de iarnă, întrucît a cîştigat o medalie de aur (împreună cu soţul ei, la patinaj artistic perechi) la 35 de ani şi 9 luni (1920); a mai cîştigat o medalie de argint la 39 de ani şi 6 luni şi a ocupat un senzaţional loc V la vîrsta de 43 de ani şi 6 luni ! Dar recordul absolut de vîrstă înaintată, printre participante, a fost stabilit în 1964, la Innsbruck, de către concurenta germană la proba de săniuţe *Minna Blüml* (43 de ani şi 9 luni).

PARTICIPANŢI SUB MICROSCOP

Din 1908 şi pînă în 1964 au participat la probele olimpice de iarnă 5237 de sportivi, dintre care 4507 bărbaţi şi 730 de femei.

Echipa cu cei mai mulţi componenţi a fost cea care a reprezentat într-o formaţie unită Germania în 1964 la Innsbruck: 96 sportivi (din care 23 femei), fără a pune la socoteală cei 23 de participanţi la demonstraţia de tir pe gheaţă.

Doar trei ţări au participat la toate întrecerile olimpice de iarnă: Marea Britanie, Suedia şi S.U.A.

La cele 9 ediţii de pînă acum, România şi-a prezentat sportivii de 7 ori, absentînd doar în 1924 şi în 1960. Totalul concurenţilor români se ridică la 105 (98 bărbaţi şi 7 femei). Printre bărbaţi se numără mulţi sportivi care au participat la ediţii repetate (în special boberii şi schiorii). Noi nu am fost prezenţi niciodată la probele de patinaj viteză şi de skeleton sau săniuţe.

Acordînd pentru locurile 1—6 punctajul obişnuit 7—5—4—3—2—1, cei mai eficace participanţi la Jocurile Olimpice de iarnă se dovedesc a fi: **Sixten Jernberg** (Suedia) care a acumulat la 3 ediţii (1956—1964) în schiul nordic — 47,50 puncte; **Lidia Skoblikova** (U.R.S.S.), în două ediţii (1960—1964) la patinaj viteză — 45 puncte; **Ivar Ballangrud** (Norvegia), în trei ediţii (1928—1936) la patinaj viteză — 44 puncte; **Clas Thunberg** (Finlanda), la două ediţii (1924—1928) în aceeaşi probă — 42,50 puncte.

UNDE ŞI CE MĂNÎNCĂ OLIMPICII ?

În vederea alimentării sportivilor, ziariştilor, oficialilor şi a personalului administrativ, la Grenoble au fost organizate mai multe restaurante şi baruri. Acestea sînt instalate în toate colţurile oraşului şi în principalele staţiuni cum ar fi Chamrousse şi Autrans. Meniurile au fost studiate pentru toate gusturile. Este normal ca japonezii şi coreenii să nu mănînce aceleaşi lucruri ca scandinavii sau spaniolii.

În satul olimpic, sportivii vor găsi patru meniuri în fiecare zi: specialităţi mediteraneene şi franceze, anglo-saxone şi nordice, orientale şi din centrul Europei.

În centrul serviciului de presă, un uriaş restaurant care se întinde pe 2 900 mp va servi în fiecare zi un meniu tipic unei regiuni franceze. 11 mari bucătari din Franţa vor prezenta aceste preparate 24 de ore din 24.

AL 11-lea TITLU OLIMPIC...

...va fi decernat acum, la Grenoble, echipei cîştigătoare a turneului de hochei pe gheaţă. La întrecerile la care vor participa 16 reprezentative din trei continente vor mai fi decernate titlul de campioană mondială şi cel de campioană a Europei. Pînă acum doar Anglia (1936) şi Uniunea Sovietică (1956 şi 1964) au reuşit această triplă performanţă.

Iată, în tabelul alăturat, primele trei clasate la cele 33 de ediţii ale campionatului mondial de hochei, între care şi cele 10 ediţii ale Jocurilor Olimpice de iarnă. Vorbind despre acestea din urmă, se cuvine să facem însă o precizare : prima ediţie a turneului olimpic de hochei pe gheaţă a avut loc în anul 1920, dar nu în cadrul Jocurilor de iarnă, cum s-ar putea presupune, ci cu ocazia J.O. de... vară de la Anvers !

1920	Anvers	Canada	S.U.A.	Cehoslovacia
1924	Chamonix	Canada	S.U.A.	Anglia
1928	St. Moritz	Canada	Suedia	Elveţia
1931	Krynica	Canada	S.U.A.	Italia
1932	Lake Placid	Canada	S.U.A.	Germania
1933	Praga	S.U.A.	Canada	Cehoslovacia
1934	Milano	Canada	S.U.A.	Germania
1935	Davos	Canada	Elveţia	Anglia
1936	Garmisch	Anglia	Canada	S.U.A.
1937	Londra	Canada	Anglia	Elveţia
1938	Praga	Canada	Anglia	Cehoslovacia
1939	Basel	Canada	S.U.A.	Elveţia
1947	Praga	Cehoslovacia	Suedia	Italia
1948	St. Moritz	Canada	Cehoslovacia	Elveţia
1949	Stockholm	Cehoslovacia	Canada	S.U.A.
1950	Londra	Canada	S.U.A.	Elveţia
1951	Paris	Canada	Suedia	Elveţia
1952	Oslo	Canada	S.U.A.	Suedia
1953	Zürich	Suedia	R.F.G.	Elveţia
1954	Stockholm	U.R.S.S.	Canada	Suedia
1955	Krefeld	Canada	U.R.S.S.	Cehoslovacia
1956	Cortina d'Ampezzo	U.R.S.S.	S.U.A.	Canada
1957	Moscova	Suedia	U.R.S.S.	Cehoslovacia
1958	Oslo	Canada	U.R.S.S.	Suedia
1959	Praga	Canada	U.R.S.S.	Cehoslovacia
1960	Squaw Valley	S.U.A.	Canada	U.R.S.S.
1961	Lausanne	Canada	Cehoslovacia	U.R.S.S.
1962	Colorado	Suedia	Canada	S.U.A.
1963	Stockholm	U.R.S.S.	Suedia	Cehoslovacia
1964	Innsbruck	U.R.S.S.	Suedia	Cehoslovacia
1965	Tampere	U.R.S.S.	Cehoslovacia	Suedia
1966	Ljubljana	U.R.S.S.	Cehoslovacia	Canada
1967	Viena	U.R.S.S.	Suedia	Canada
1968	Grenoble	?	?	?

Echipa de hochei pe gheaţă a României a participat la 13 ediţii ale C.M. : 1931 locul X din 10 echipe, 1933 IX-12, 1934 X-12, 1935 XII-15, 1937 IX-11, 1938 XIV-14, 1947 VII-8, 1959 I — criteriul european, 1961 I — grupa C, 1963 III — gr. B, 1964 IV — gr. B, 1966 II — gr. B, 1967 II — gr. B.

P.S. Mai înainte de a se fi organizat campionatele mondiale au avut loc patru ediţii de campionate europene : 1910 Les Avants (Elveţia), 1911 Berlin, 1913 München şi 1914 Berlin.

REFLECŢII

● *Primul record care poate fi doborît la Jocurile Olimpice de la Grenoble, chiar de la festivitatea de deschidere, este cel de spectatori.*

● *Orice pereche de patinaj artistic se poate dovedi unică în lume.*

● *Slalomul uriaş nu este o probă deschisă numai schiorilor de statură înaltă.*

● *Bobul este o probă de viteză. De aceea, concurenţii au o deviză : „nici un bob zăbavă !".*

● *Patinajul artistic ne pune în faţa a două feluri de note. Cele muzicale, pe care concurenţii execută diverse figuri, şi cele ale arbitrilor care, de multe ori, fac... figuri concurenţilor.*

● *Unele rezultate „preolimpice" dau mari speranţe. Numai să nu rămînă... presperanţe !*

● *La ediţia din 1956 a Olimpiadei de iarnă, Toni Sailer a cucerit 3 medalii de aur. Alţi sportivi, mai rezonabili, s-ar mulţumi cu o medalie la 3 Olimpiade.*

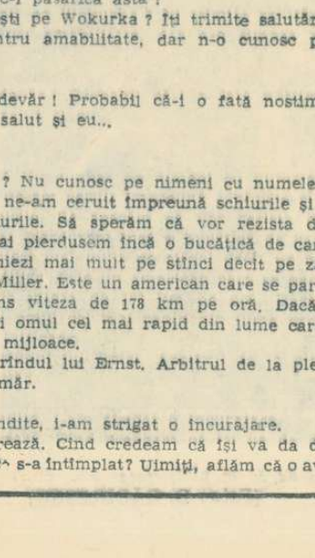

Desen de MARIN PAUL

CAMPION OLIMPIC

TONI SAILER, triplul campion al Olimpiadei albe de la Cortina d'Ampezzo (1956), după ce a abandonat activitatea competiţională, a păstrat contactul cu marele public în postura de actor de cinema şi — lucru poate mai puţin cunoscut — prin prezenţa sa în vitrinele librăriilor cu o carte autobiografică intitulată „Campion olimpic", tradusă într-o serie de ţări.

Din volumul amintit am desprins un scurt episod, — acela în care Sailer povesteşte cum a cucerit medalia olimpică de aur în proba de slalom uriaş.

de TONI SAILER

Slalomul uriaş al celei de a VIII-a ediţii a Jocurilor Olimpice de iarnă s-a desfăşurat pe pantele stîncoase şi abrupte care urcă de la Faloria la pasul Croci...

...95 de concurenţi din 20 de ţări veniseră la disputa de pe pîrtia Illo Colli. Alvera, un schior din Ampezzo, instalase aici peste 60 de porţi. Era prea mult. De altfel, după părerea mea, şi pîrtia era prea lungă pentru un slalom uriaş.

De obicei, un slalom uriaş normal este parcurs aproximativ în 2 minute, sau două minute şi jumătate. Dar pe pîrtia aceasta aveai nevoie de cel puţin 3 minute. Cine a cunoscut vreodată tensiunea psihică şi fizică pe care o pretinde un slalom uriaş ştie ce înseamnă acest „prea".

Înainte de concurs nu ni s-a dat voie să coborîm pe pîrtie. Ca să recunoască parcursul, schiorii au trebuit să meargă pe marginea pîrtiei şi să observe, de la distanţă, poziţia fiecărei porţi. A fost o scenă destul de amuzantă — din păcate nu era prezent nici un fotograf — să fi vezi pe cei mai buni schiori din lume căznindu-se să urce pe lîngă o pîrtie de doi kilometri şi jumătate ca nişte începători pe care i-a cuprins, deodată, frica.

Pîrtia era foarte rapidă şi accidentată. În afară de asta, era plină, de sus şi pînă jos, de cocoaşe perfide.

A sosit clipa fatidică. Folosind magnificul teleferic care se ridică dintr-o dată din fundul văii pînă la terasa de calcar a Faloriei, am urcat la staţia de sus.

Ernst Hinterseer avea numărul 3, Anderl Molterer 6, Walter Schuster 14. Eu primisem numărul 18 şi eram penultimul din grupul fruntaşilor.

S-a discutat mult despre starea pîrtiei : ţi va avantaja pe cei ce pleacă primii, sau, dimpotrivă, pe ultimii ? Noi, schiorii, n-am luat parte la această dezbatere. Dar pentru oficiali, pentru reporteri şi pentru toată mulţimea care asista la Jocurile Olimpice de iarnă, tema aceasta a furnizat un bogat material de discuţie, care a continuat să-i preocupe pe specialişti şi după terminarea probei. În ceea ce ne priveşte, aprecierile noastre s-au mărginit la aceasta : „Cine nu face sub 3 şi 10 pe pîrtia asta, mult prea lungă, n-are nici o şansă la primele locuri".

Mulţi ar vrea să ştie despre ce discută concurenţii înaintea unei probe atît de pasionantă şi importantă. Cred, însă, că cel ce ne-ar auzi ar fi decepţionat ; cea mai mare parte din timp noi nu discutăm nimic despre întrecere, nici despre schi, ci despre lucruri care nu au nici o legătură cu competiţia. O discuţie între schiori, cu puţin înainte de start, începe cam aşa :

— Ernst, ai salutări de la Wokurka !

— Wokurka ? Cine-i păsărica asta ?

— Cum, n-o cunoşti pe Wokurka ? Îţi trimite salutări.

— Mulţumesc pentru amabilitate, dar n-o cunosc pe Wokurka asta !...

— Păcat !

— E păcat într-adevăr ! Probabil că-i o fată nostimă. Ştii ce ? Spune-i că o salut şi eu...

— Pe cine ?

— Pe Wokurka.

— Care Wokurka ? Nu cunosc pe nimeni cu numele ăsta...

Ernst şi cu mine ne-am ceruit împreună schiurile şi ne-am pilit cu grijă canturile. Să sperăm că vor rezista de data asta ! De curînd mai pierdusem încă o bucăţică de cant. Aşa se-ntîmplă cînd schiezi mai mult pe stînci decît pe zăpadă !

La startul Ralph Miller. Este un american care se pare că la antrenament a atins viteza de 178 km pe oră. Dacă e într-adevăr aşa, va fi omul cel mai rapid din lume care utilizează propriile lui mijloace.

După el, îi vine rîndul lui Ernst. Arbitrul de la plecare îi şi pune mîna pe umăr.

— Hai, Ernst !

Aproape pe negîndite, i-am strigat o încurajare.

Ernst se concentrează. Cînd credeam că îşi va da drumul, l-a oprit arbitrul. Ce s-a întîmplat ? Uimiţi, aflăm că o avalanşă a blocat pîrtia. O dată prea puţină zăpadă ; altă dată, prea multă !

După un sfert de oră care pare că nu se mai termină, Ernst poate, în sfîrşit, să ia startul. O asemenea întîmplare poate face şi pe omul cel mai calm să-şi piardă stăpînirea de sine. Este, mi se pare, ca şi cum ai da unui flămînd o farfurie plină cu pateuri de carne (ador aceste pateuri) şi i-ai spune : „mănîncă !" Dar în clipa în care el se repede să ia furculiţa îi opreşti şi îi spui că trebuie să mai aştepte 20 de minute. Totuşi, Ernst a realizat 3:08,5. Cel mai bun timp, pînă acum. Bravo, Ernst ! Conduce în clasament. Dar numai pînă cînd trece Molterer linia de sosire cu 3:06,4. Adrien Duvillard, prietenul meu francez din Mégeve, îa plecarea şi îşi dă drumul că un „apucat". Timpul său : 3:07,9. Lupta pentru primul loc continuă. Walter Schuster se avîntă şi trece prin porţi cu o viteză de săgeată, rămînînd mai multe secunde în echilibru pe un singur schiu. Face 3:07,2 şi se plasează în urma lui Anderl împingîndu-l pe Duvillard de pe locul al doilea pe al treilea.

Aceasta este situaţia cînd iau, la rîndul meu, startul. Anderl şi Walter în frunte, iar Ernst al cincilea. Austriecii nu şi-ar fi putut dori mai mult. Aşadar, acum pot să cobor fără nici o grijă. Cu toate acestea, nu renunţ la planul meu şi alunec cu toată viteza. Abia trec linia sosirii încheind cu o cristiană, că un italian se şi repede spre mine, foarte emoţionat, agită braţele şi îmi vorbeşte plin de înflăcărare. În potopul de cuvinte cu care mă copleşeşte înţeleg doar atît : „primo".

Să fiu eu primul ? Puţin surprins îi răspund :

— Să aşteptăm cronometrajul oficial !

El nu înţelege, însă, dă violent din cap şi-mi arată cu degetul cadranul cronometrului oficial. Citesc pe el timpul meu: 3:00,1.

Anderl este şi el lîngă mine.

— Toate trei medaliile sînt ale noastre, Toni ! strigă el. M-ai întrecut cu peste şase secunde !...

Nu-mi vine să cred. După cursă cineva a făcut un calcul. În primele şase secunde după mine nu-i nimeni în clasament, dar în următoarele şase secunde se înghesuie nouă concurenţi. Le-am „scăpat", cum zic gazetarii. Anderl se consolează cu gîndul că în proba următoare va fi rîndul lui, aşa cum se întîmplă de obicei între noi. Sînt foarte mulţumit de Walter Schuster. Pînă acum a cam avut ghinion şi, în urma unui accident mai serios, a renunţat la concursuri timp de trei ani. În locul lui, oricare altul ar fi abandonat concursurile. Dar el a rămas alături de noi şi a cîştigat o medalie !

Seara, între două meciuri de hochei, are loc decernarea premiilor. Este un moment frumos. Cînd vedem drapelul roşu-alb-roşu urcînd pe catarg în timp ce se cîntă imnul austriac ne cuprinde emoţia.

Totuşi — ce curios ! — în ajun, cînd se aflau pe podiumul de onoare campioanele noastre Putzi Frandl şi Thea Hochleitner, solemnitatea aceasta m-a emoţionat mai mult decît astăzi cînd sînt eu în cauză. Probabil că un simplu spectator resimte mai puternic impresiile de felul acesta, decît cel ce se află pe podiumul de onoare.